

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 541: Đệ Nhất Ba-La-Mật, Là Chỉ Cho Bát-Nhã

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 047)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Đệ nhất Ba-la-mật, là chỉ cho Bát-nhã.】

Ba-la-mật tổng cộng có sáu loại: Bồ thí, Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiền định, Bát-nhã, tất cả có sáu loại. Trong sáu loại này, cái nào là đệ nhất? Bát-nhã Ba-la-mật là đệ nhất. Bát-nhã là gì? Là trí tuệ. Thế nào là trí tuệ? Là tướng chính là trí tuệ, chấp tướng thì liền mê hoặc. Kinh Kim Cang giảng đến chỗ này, ý nghĩa này chúng ta hẳn là có thể phần nào lãnh hội được, chấp tướng thì mê, chấp tướng thì bạn liền có phân biệt, liền có vọng tưởng, liền có chấp trước, đây chính là mê rồi. Trong tâm thanh tịnh, một pháp cũng không lập. Lục tổ Huệ Năng đại sư nói rất hay: “Bản lai vô nhất vật” (Xưa nay không một vật), bạn phải luôn luôn giữ gìn trong tâm sạch sẽ gọn gàng, xưa nay không một vật, thì bạn liền thành Phật, bạn liền nhập vào cảnh giới của Kinh Kim Cang. Cảnh giới này, kỳ thực mà nói chính là cảnh giới giải thoát không thể nghĩ bàn trong Kinh Hoa Nghiêm, bạn đã nhập vào rồi, lìa tướng thì nhập, chấp tướng thì không nhập. Ý nghĩa của Bát-nhã là như vậy. “Ba-la-mật” là tiếng Phạn, dịch sang nghĩa tiếng Trung là “đáo gia” (đạt đến cứu cánh), công phu làm đến mức rốt ráo viên mãn, người Trung Quốc chúng ta gọi là đáo gia. Bồ thí làm đến mức viên mãn, thì gọi là Bồ thí Ba-la-mật; trì giới giữ đến mức viên mãn, chính là Trì giới Ba-la-mật. Thế nào mới gọi là viên mãn? Mới gọi là đáo gia? Bạn làm việc này, trong tâm sạch sẽ gọn gàng, một trần không nhiễm, như vậy là đáo gia rồi. Tôi tu bồ thí, trong tâm nghĩ xem hôm nay tôi đã làm được bao nhiêu việc tốt, giúp đỡ được bao nhiêu người, bạn làm như thế không gọi là Ba-la-mật, ở trong đó không có Ba-la-mật. Vì sao vậy? Là do chấp tướng tu phước.

Ba chữ “Ba-la-mật” này chính là lìa tướng, lìa tất cả tướng chính là Ba-la-mật. Lìa tất cả tướng mà trì giới, chính là Trì giới Ba-la-mật; lìa tất cả tướng mà nhẫn nhục, chính là Nhẫn nhục Ba-la-mật. Nếu như bên trong vẫn còn ngã

tướng, nhân tướng, chúng sanh tướng, thọ giả tướng, thì Ba-la-mật liền không còn nữa. Bạn tu bố thí, trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiền định, cho đến Bát-nhã, đều không có Ba-la-mật. Tu bố thí thì chỉ là bố thí, tu trì giới thì chỉ là trì giới, đây là tu phước, quả báo vẫn là ở trong lục đạo luân hồi, chỉ là hưởng phước báo trong lục đạo luân hồi mà thôi. Cõi người, cõi trời, cho đến súc sanh, quỷ thần, kẻ có phước báo không ít. Phước báo đó của họ từ đâu mà có? Chính là tu năm món này mà chấp tướng, cho đến tu Bát-nhã cũng là như thế, chấp tướng thì biến thành phước báo; nếu như lìa tất cả tướng, đó gọi là Ba-la-mật, đó mới là rốt ráo viên mãn.

Bố thí một đồng bạc, bố thí một cắc bạc, nếu như trong tâm không chấp tướng, thì phước đức này của họ là rốt ráo viên mãn. Phước báo đó lớn bao nhiêu? Tận hư không biến pháp giới, tất cả chư Phật nói đều nói không hết được. Vì sao một thứ nhỏ xíu như vậy lại được phước lớn đến thế? Là vì họ đã dung hợp với tự tánh, dung hợp với chân như bản tánh, chân như bản tánh thì không có bờ mé. Bạn chấp tướng bố thí, bạn bố thí nhiều đến đâu, hôm nay bạn bố thí một triệu, mười triệu, phước báo đó cũng rất nhỏ, chỉ có một chút xíu như vậy thôi. Vì sao vậy? Vì nó không xứng tánh, nó có ranh giới, nó có phân biệt, có chấp trước. Có phân biệt, có chấp trước, liền vạch ra ranh giới, phước mà họ tu không có cách nào đột phá được ranh giới của họ, chấp trước càng kiên cố, vòng ranh giới của họ càng nhỏ; bất kể tu bao nhiêu phước, cái họ đạt được cũng rất nhỏ, nhỏ đến mức đáng thương, điểm này các đồng học chúng ta cần phải biết. Ngay cả hai người ở cùng nhau mà còn không thể bao dung nhau, bạn liền biết họ có phước lớn ngàn nào, phước đó của họ cũng chỉ chừng ấy thôi, bất kể họ tu thế nào, cũng chỉ có một chút xíu như thế.

Từ đó có thể biết, bất luận tu học pháp môn gì, chúng ta cứ lấy Lục độ này mà nói, bạn tu bố thí cũng được, trì giới cũng được, nhẫn nhục, tinh tấn cũng được, thiền định cũng được, độ lớn nhỏ của phước báo mà bạn đạt được, hoàn toàn tỷ lệ thuận với tâm lượng của bạn. Bạn có tâm lượng lớn bao nhiêu, bạn sẽ được phước báo lớn bấy nhiêu. Phật ở trong bộ kinh này dạy chúng ta “lìa tất cả tướng”, lìa tất cả tướng thì tâm lượng đó liền lớn. Trong chân tâm bản tánh của bạn không còn ranh giới nữa, không còn phân biệt nữa, không còn chấp trước nữa, cái tâm này, Phật trong Kinh Lăng Nghiêm nói là “Tâm bao thái hư, lượng châu sa giới” (*Tâm trùm thái hư, lượng trùm khắp sa giới*). Phước mà bạn tu lớn cỡ nào? Cũng là phước trùm thái hư, phước sánh ngang sa giới, người đó được phước báo lớn đến như vậy. Từ đó có thể thấy, Phật ở trong các kinh Đại thừa

chỉ dạy chúng ta, không có gì khác, chỉ là mở rộng tâm lượng mà thôi. Hữu niệm thì tâm lượng nhỏ, vô niệm thì tâm lượng lớn.